

TERVISELE OHTLIKUD SEISUNDID

ETTA ja ETNÜ alusdokument toitumisenõustajale ja -terapeutide töö kvaliteedi kindlustamiseks. Dokument on kinnitatud ETTA ja ETNÜ juhatuse poolt ja üle vaadatud toitumisenõustaja ja -terapeudi Kutsekomisjoni poolt 2022. aasta augustis.

1. Terviseseisundid, millega suunata kas perearsti vastuvõtule või EMOSse, perearsti ülesanne on klient edasi suunata:

Valu

- Püsiv/pikaaegne valu

Kui vastuvõtul selgub mistahes keha piirkonna pikaaegselt püsinud valu, millega klient pole meditsiinilisse kontrolli pöördunud, tuleb ta suunata arsti vastuvõtule, leidmaks valu põhjus. Olla eriti tähelepanelik, kui valu on pea piirkonnas, rindkeres, kõhu piirkonnas või kui urineerimisega kaasneb püsivalt valu.

- Ägedad valud, mis vajavad meditsiinilist sekkumist:

- Rindkeres tekkinud äge valu õhupuudusega või ilma
- Kõhupiirkonna äge valu
- Peavalu, millega kaasneb oksendamine, iiveldus, valguskartus, teadvuse muutus, vm. sümptomid
- Urineerimisel tekkinud intensiivne valu
- Valu liiges-lihassüsteemis, mis takistab liikumist

Veritsemine

Kui vastuvõtul selgub mistahes veritsus, millega klient pole meditsiinilisse kontrolli pöördunud, tuleb ta suunata arsti vastuvõtule, leidmaks selle põhjuse.

Olla eriti tähelepanelik kui esinevad järgmised seisundid/sümptomid:

- veri rögas, okses, uriinis või väljaheites
- mittemenstruaalne veritsemine tupest (menstruatsioonide vaheperioodil, menopausis ja raseduse ajal)

Muud seisundid, mille korral vajab klient meditsiinilist sekkumist

Kui vastuvõtul selgub, et kliendil on esinenud või esineb allpool loetletud seisundeid või sümptome ning klient pole tekkinud seisundite järgselt meditsiinilisse kontrolli pöördunud, tuleb ta suunata arsti vastuvõtule.

- Teadvusekaotus(ed), teadvuse hägustumine, desorienteeritus ajas või kohas
- Seletamatu palavik, eriti kui see on püsiv või taastekkiv
- Seedetrakti kaebused: pikalt kestnud või korduvad oksendamised ja /või kõhulahtisus
- Hingamistakistus sh takistatud ninahingamine
- Neelamistakistus

Kiire (seletamatu) kaalukaotus

- Liigne kõhnumine, seletamatu kaalukaotus lühikese aja jooksul, sh
- *Anoreksia nervosa* kahtlus
- Vältiva/piirava söömiskäitumise kahtlus

2. Tervise seisundid, millega suunata klient psühhoterapiasse

- Söömishäired, sh emotsionaalne söömine

3. Tervise seisundid, millega suunata klient psühhiaatri vastuvõtule

- Hallutsinatsioonid, luulud
- Raske depressiooni või ärevusseisundi (nt paanikahäire) kahtlus
- Foobiad, sh söömisega seotud